

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Білоруський державний університет (Білорусь)
Університет Орадя (Румунія)
Університет Жирони (Іспанія)
Тбіліський державний університет імені І. Джавахішвілі (Грузія)
Рада молодих вчених факультету геології, географії, рекреації і туризму
ХНУ імені В.Н. Каразіна
КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради

РЕГІОН - 2020:

СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ

МАТЕРІАЛИ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ ТА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ**

(м. Харків, 2 – 3 квітня 2020 р.)

Харків
2020

Реєстраційне посвідчення в УкрІНТЕІ МОН № 776 від 18 грудня 2019 р.

Затверджено до друку рішенням Вченої ради Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (протокол № 6 від 30.03.2020 р.).

Редакційна колегія: **Л.М. Немець**, д. геогр. н., проф. (голова редакційної колегії), **К.Ю. Сегіда**, д. геогр. н., доц. (співголова редакційної колегії), **С.В. Костріков**, д. геогр. н., проф., **К.В. Мезенцев**, д. геогр. н., проф., **К.А. Немець**, д. геогр. н., проф., **Ю.І. Кандиба**, к. геогр. н., доц., **Л.В. Ключко**, к. геогр. н., доц., **В.І. Редін**, к. геогр. н., доц., **Є.Ю. Телебенєва**, к. геогр. н., доц., зав. лаб., **П.О. Кобилін**, к. геогр. н., зав. лаб., **К.О. Кравченко**, к. геогр. н., доц.

Адреса редакційної колегії: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 61022, м. Харків, майдан Свободи, 4, кафедра соціально-економічної географії і регіоназнавства, к. 3-62, тел. +38(057) 707-52-74, e-mail: conference.region@gmail.com.

Регіон – 2020: суспільно-географічні аспекти: матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих науковців (м. Харків, 2 – 3 квітня 2020 р.) / Гол. ред. колегії Л.М. Немець. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2020. – 175 с.

Тексти представлено у авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст доповідей, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

Матеріали пройшли внутрішнє рецензування.

ISBN 978-966-285-634-7

© Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, оформлення, 2020

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНІ ДОПОВІДІ

<i>Gatarić D., Đerčan B.</i> MODELS FOR DISTINGUISHING URBAN SYSTEMS.....	8
<i>Imrani Z.T.</i> METHODICAL BASIS OF TOURISM-RECREATION RESOURCES AND THEIR REGIONALISATION.....	10
<i>Lohvynova M.O.</i> ANALYSIS OF REGIONAL INTEGRATION PROGRAMS OF INTERNALLY DISPLACED PERSONS IN THE EASTERN REGIONS OF UKRAINE.....	13
<i>Безсмертнюк Т.П., Мельнійчук М.М.</i> ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ: РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ.....	17
<i>Бондаренко Е.Л., Кирилюк М.О.</i> НАПРЯМИ РЕГІОНАЛЬНОГО ГЕОІНФОРМАЦІЙНОГО КАРТОГРАФУВАННЯ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ (НА ПРИКЛАДІ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ).....	20
<i>Коріненко В.В.</i> ЕКОНОМІКО-ГЕОГРАФІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ.....	23
<i>Суттело О.С.</i> РЕЗУЛЬТАТИ ЗАСТОСУВАННЯ СОЦІОЛОГІЧНИХ МЕТОДІВ ПРИ ДОСЛІДЖЕННІ ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ МІСТ.....	28

СЕКЦІЯ 1.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

<i>Badalova K.A.</i> THE MAIN PROBLEMS OF INFRASTRUCTURE IN SHEKI-ZAGATALA ECONOMIC-GEOGRAPHICAL REGION.....	32
<i>Gasimova E.E., Aliyeva L.F.</i> SOCIO-ECONOMIC CONSEQUENCES OF INUNDATIONS IN AZERBAIJAN.....	35
<i>Бобур В.О.</i> ГЕОПОЛІТИЧНІ ЧИННИКИ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА СВІТОВОМУ РИНКУ НАФТИ.....	38

Гаджиева Г.Н. ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ ГЕОСИСТЕМ СЕВЕРО-ВОСТОЧНОГО СКЛОНА БОЛЬШОГО КАВКАЗА.....	40
Кравченко К.О. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ – ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ.....	43

СЕКЦІЯ 2. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ

YU Naо THE BOUNDARIES AND ADMINISTRATIVE CHANGES OF ALXA PLATEAU IN MODERN TIMES.....	48
Герасименко О.В. ФОРМУВАННЯ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД (НА ПРИКЛАДІ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ).....	50
Зайцев Є.В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ ПЕРВОМАЙСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	54
Качмарик З.Р. ІСТОРИКО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ У ЗАХІДНОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ.....	59
Кобилін П.О. ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ЗАКЛАДАМИ ТОРГІВЛІ ТА РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА У ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	61
Міренкова В.Р. СУСПІЛЬСТВО ЯК КОМПОНЕНТ ПЕРЕХОДУ МІСТА ДО SMART CITY (НА ПРИКЛАДІ МІСТА ХАРКІВ).....	63
Ситник О.І., Петричук О.І. ВАТУТІНЕ – СТАРОПРОМИСЛОВИЙ ОСЕРЕДОК ЧЕРКАЩИНИ: ФОРМУВАННЯ, СУЧАСНИЙ СТАН, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	66

СЕКЦІЯ 3. ГЕОДЕМОГРАФІЧНІ ТА УРБАНІСТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Білянська С.М. МІГРАЦІЙНА СКЛАДОВА ДЕПОПУЛЯЦІЇ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	71
Карайченцева Г.А. ЧАСОВІ ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	74

Карнікова Є.Є., Попрозман І.І. ОСОБЛИВОСТІ ДИНАМІКИ СМЕРТНОСТІ НЕМОВЛЯТ В УКРАЇНІ В ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКОМУ КОНТЕКСТІ.....	78
Кореньков Р.С. МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ.....	81
Корчинська Ж.М. АНАЛІЗ ДИНАМІКИ НАРОДЖУВАНOSTI, СМЕРТНОСТІ ТА ПРИРОДНОГО ПРИРОСТУ НАСЕЛЕННЯ УЖГОРОДСЬКОГО РАЙОНУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ (В ПЕРІОД 2007-2018 РР.).....	84
Корчинська Ж.М. АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ЧИСЕЛЬНОСТІ (В ПЕРІОД 2007-2019 РР.) ТА СТАТЕВО-ВІКОВИЙ СКЛАД НАСЕЛЕННЯ УЖГОРОДСЬКОГО РАЙОНУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	88
Логвинова М.О. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА СХОДІ УКРАЇНИ	92
Сікорська Л.Б. УРБАНОНІМИ МАРІУПОЛЯ ЯК МАРКЕРИ ІДЕНТИЧНОСТІ НАСЕЛЕННЯ.....	95
Суптелю О.С. ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПРОСТОРОВЕ ЗОНУВАННЯ «НОВИХ МІСТ».....	99

СЕКЦІЯ 4. РЕКРЕАЦІЙНА ГЕОГРАФІЯ І ТУРИЗМ

Khuskivadze A., Mosidze G., Javakhishvili I. THE RESULTS AND TRANSDISCIPLINARY RESEARCH PECULIARITIES OF TOURISM POTENTIAL OF ADMINISTRATIVE DISTRICT (EXAMPLE OF ZESTAFONI MUNICIPALITY, GEORGIA).....	102
Агакишиєва Г.Р. РАЗВИТИЕ ТУРИЗМА В ГОРНЫХ РЕГИОНАХ АЗЕРБАЙДЖАНА.....	106
Бондар С.І. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДЖАЙЛОО-ТУРИЗМУ НА ТЕРЕНАХ ГУЦУЛЬЩИНИ.....	109
Владова Є.І. ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ В НІМЕЧЧИНІ.....	112
Глядченко Г.В., Юношева І.В., Чернявський С.І. РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТСЬКИЙ ПОТЕНЦІАЛ СВОГО КРАЮ.....	115

Добровольська Н.В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ВІЙСЬКОВО-ІСТОРИЧНОГО ТУРИЗМУ У ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	118
Дордука Є.А., Давиденко Ю.М. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ДІЛОВОГО ТУРИЗМУ В ЄВРОПІ.....	120
Мазурова А.В., Первушина С.О. ДО ПИТАННЯ РОЗРОБКИ ТУРИСТИЧНОГО МАРШРУТУ ОБ'ЄКТАМИ ІНДУСТРІАЛЬНОЇ СПАДЩИНИ (НА ПРИКЛАДІ МІСТА ХАРКІВ).....	124
Петух В.О. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ РЕКРЕАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ.....	128
Поліщук Т.О. ПЕРЕДУМОВИ ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ У ФРАНЦІЇ....	130
Редька А.Е. РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНОГО ТУРИЗМУ НА СИНАЙСЬКОМУ ПІВОСТРОВІ	133
Скоростецька О.О. СТРУКТУРА ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНОЇ ДЕСТИНАЦІЇ «КИЇВ».....	136
Смирнов І.Г., Цуй Д. ЗАБУТА СТОЛИЦЯ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ: МОЖЛИВОСТІ М. КАМ'ЯНЦЯ-ПОДІЛЬСЬКОГО З РОЗВИТКУ ВОЄННО-ПАТРІОТИЧНОГО ТУРИЗМУ.....	139
Ушкварок Д.О., Палій О.Р. «ТУРИЗМОФОБІЯ» В РОЗВИНЕНИХ КРАЇНАХ СВІТУ: ПРИЧИНИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ.....	143
Хіміч М.І. САКРАЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ПАМ'ЯТКИ ПРИКАРПАТТЯ ЯК ОБ'ЄКТИ ТУРИЗМУ.....	146
Чир Н.В., Мельник А.В. АНАЛІЗ В'ЇЗНИХ ТА ВИЇЗНИХ ТУРИСТИЧНИХ ПОТОКІВ ІСПАНІЇ.....	148

**СЕКЦІЯ 5.
РАЦІОНАЛЬНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ**

Kumar H., Mohapatra G., Anand S. ROLE OF RUBBER PLANTATION ON SUSTAINABLE LIVELIHOOD OPTIONS FOR TRIBAL COMMUNITY IN WESTERN TRIPURA.....	152
Huda K.V. FORECASTING OF TEMPERATURE AND PRECIPITATION IN FLOOD DANGEROUS MOUNTAINOUS AREAS.....	157

<i>Mirzayev F.A.</i> HYDROMETEOROLOGICAL PROCESSES AND EXTREME ACTS OF NATURE OBSERVED IN THE CASPIAN SEA.....	160
<i>Sandodze G., Gogoladze S., Kobalia T., Grigolia L.</i> SPATIAL ANALYSIS OF ENVIRONMENTAL LEGISLATION OF GEORGIA RELATED TO ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT.....	164
<i>Давидюк В.В., Дацюк В.О.</i> НАЙПЕРСПЕКТИВНІШІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ У ВОЛИНСЬКОМУ ПОЛІССІ.....	167
<i>Контєва Т.С.</i> ШАХТНІ КОМПЛЕКСИ КРИВОРІЗЬКОЇ ЛАНДШАФТНО-ТЕХНОГЕННОЇ СИСТЕМИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ОПТИМІЗАЦІЯ.....	170
<i>Мізіна С.К.</i> ВПЛИВ МЕЛІОРАЦІЇ НА ФЛОРИСТИЧНЕ РІЗНОМАНІТТЯ ЗАПЛАВИ ТРУБІЖУ.....	173

of Land Management in Shaping Arid/Semi-arid Landscapes: the Case of the Catholic Church(CICM) in Western Inner Mongolia from the 1870s(Late Qing Dynasty) to the 1940s (Republic of China) ",Geographical Research,2009,1; 3. Wang Han: "The Movement and Stability of the" Boundary ": A Study on the Formation Process of the Mongolian-Shaanxi Border from the Qing Dynasty to the Republic of China", Historical Geography, 25th Series, 2011,4; 4. Li Dahai: "Research on the Concepts of the" Forbidden Reservation Field "Along the Great Wall in Yi Meng in the Qing Dynasty", "Theoretical Series of Chinese Historical Geography", 2013,4; 5. Qi Guang: "Social Administrative Organization of the Mongolian Alxa Heshuot Tribe in Qing Dynasty", "Historical Geography", 27th series, 2013,6.

УДК 911.3

О.В. Герасименко

oksana_gerasimenko@ukr.net

*Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,
м. Умань, Україна*

ФОРМУВАННЯ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД (НА ПРИКЛАДІ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

Важливою складовою реформування сучасної України в контексті сталого розвитку регіонів та країни в цілому є проведення адміністративно-територіальної реформи. Реформа децентралізації – одна з небагатьох реформ в Україні, яка має свій план, чітку концепцію та стратегію. [5, с. 38].

В процесі децентралізації поступово трансформуються відносини між центром та об'єднаними громадами, тому визначення системи параметрів просторового аналізу процесу об'єднання територіальних громад – є важливим аспектом реформи адміністративно-територіального устрою та територіальної організації влади [1].

В Україні створено правове поле формування нових одиниць адміністративно-територіального устрою (АТУ) – об'єднаних територіальних громад (ОТГ) шляхом укрупнення існуючих одиниць найнижчого порядку – сільських, селищних, міських рад [3].

У Черкаській області розпочався процес формування громад у 2016 р. (3 громади). Найбільше громад утворено в 2017 р., коли 73 сільські, селищні та міські ради добровільно об'єдналися в 20 територіальних громад. При цьому більше 113 тис. осіб, які проживають на майже 2,8 тис км². Загалом до кінця 2019 р. на території області зареєстровано 57 ОТГ, які об'єднали 222 місцеві ради, загальною площею майже 8,708 тис. км², на якій проживає майже 349 225 жителів [2].

Нами було проведено опитування 500 жителів м. Умань, Уманського, Христинівського, Монастирищенського, Маньківського районів області з числа студентів, педагогічних працівників, пересічних громадян. Так, 315 опитаних (63%) підтримують впровадження децентралізації, 110 опитаних (22%) – не визначились та 75 респондентів (15%) – категорично не підтримують (рис. 1).

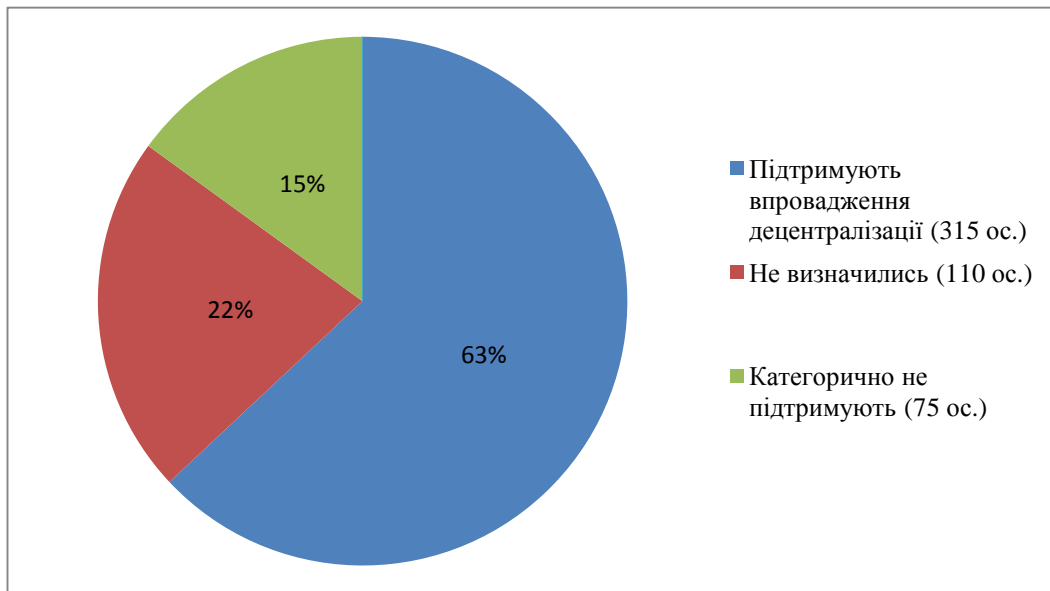

Рис. 1. Об'єднання територіальних громад
(результати опитування)

Проаналізувавши процес формування територіальних громад (на прикладі Черкаської області) ми пропонуємо такі основні параметри об'єднання: адміністративний, населення, територіальний.

В якості кількісних параметрів географічного аналізу процесу формування ОТГ на обласному рівні ми здійснили модифіковані коефіцієнти територіальної концентрації за методикою, розробленою Г.Ю. Нападовською, І.О. Пилипенко [6, с.182], а саме:

1. Коефіцієнт адміністративного об'єднання

$$Као = Кор \cdot Зор : Коо \cdot Зко;$$

де

Кор – кількість громад, що об'єдналися в районі;

Зор – загальна кількість громад в районі;

Коо – кількість громад, що об'єдналися в області;

Зко – загальна кількість громад (тут і нижче – сільських, селищних і міських рад) в області.

2. Коефіцієнт об'єднання населення

$$Кон = Чор \cdot Чнр : Чоо \cdot Чно;$$

де

Чор – чисельність населення громад, що об'єдналися в районі;

Чнр – загальна чисельність населення в районі;

Чоо – чисельність населення громад, що об'єдналися в області;

Чно – загальна чисельність населення в області.

3. Коефіцієнт територіального об'єднання

$$Кто = Пор \cdot Пр : Поо \cdot По;$$

де

Пор – площа об'єднаних громад району;

Пр – загальна площа району;

Поо – площа об'єднаних громад області;

По – загальна площа області.

Ці кількісні параметри дозволяють визначити просторові особливості процесу формування ОТГ; порівнювати інтенсивність процесу, його особливості в регіональних аспектах. Запропонований інструментарій географічного аналізу може застосовуватися в якості діагностичного параметру перебігу адміністративної реформи в контексті процесу формування ОТГ (табл. 1).

Таблиця 1

Просторові особливості формування ОТГ Черкаської області

Назва району	Коефіцієнт адміністративного об'єднання	Коефіцієнт об'єднання населення	Коефіцієнт територіального об'єднання
Городищенський	0,00034	0,00105	0,00263
Драбівський	0,00016	0,00008	0,00189
Жашківський	0,00047	0,00200	0,00229
Звенигородський	0,00012	0,00062	0,00135
Золотоніський	0,00012	0,00045	0,00194
Кам'янський	0,00041	0,00124	0,00186
Канівський	0,00147	0,00182	0,00808
Катеринопільський	0,00009	0,00051	0,00067
Корсунь-Шевченківський	0,00089	0,00210	0,00385
Лисянський	0,00037	0,00089	0,00173
Маньківський	0,00009	0,00040	0,00076
Монастирищенський	0,00000	0,00000	0,00000
Смілянський	0,00049	0,00159	0,00315
Тальнівський	0,00003	0,00119	0,00055
Уманський	0,00049	0,00212	0,00514
Христинівський	0,00000	0,00000	0,00000
Черкаський	0,00065	0,00928	0,00832
Чигиринський	0,00015	0,00104	0,00383
Чорнобаївський	0,00002	0,00049	0,00190
Шполянський	0,00018	0,00276	0,00272

За дослідженням Ю.П. Мазур, Д.В. Нагернюк [4, с.93], «...в громадах, які сформовані навколо міст, селищ, великих підприємств, кількість осіб працездатного віку складає майже половину від загальної кількості. Значно гірша ситуація в сільських ОТГ, де працездатне населення знаходиться в традиційній меншості. Така структура є характерною не лише для локального виміру, але й також і для регіонального та національного рівнів. Тому, для об'єднаних громад, які сформовані на території Черкаської області, існують ті ж демографічні проблеми, що й на макрорівні: старіння населення,

прискорений відтік спеціалістів тощо. Крім того, місцеві ринки праці є досить обмежені щодо можливостей працевлаштування, а основними роботодавцями громади є сільськогосподарські підприємства» [4, с.93].

У разі використання механізмів регіонального управління в сучасних умовах децентралізації є «...визначення унікальних конкурентних переваг території, можливість активного розвитку регіонів через поглиблення певних функцій території, забезпечення конкурентоспроможності через підвищення якості життя його мешканців, створення більш привабливих умов для розвитку діяльності бізнесу через надання преференцій, забезпечення ресурсами» [4, с. 92].

Отже, процес децентралізації набуває обертів. Сформувалась система взаємозв'язків між об'єктами адміністративно-територіального устрою. Об'єднані територіальні громади здобули ресурс, фінанси, повноваження – значний інструмент для розвитку територій.

Список використаних джерел: 1. Геопортал адміністративно-територіального устрою України [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://atu.minregion.gov.ua/ua/home>. 2. Децентралізація дає можливості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://decentralization.gov.ua/> . 3. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2015 №157-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19> 4. Мазур Ю. П., Нагернюк Д. В. Застосування механізмів регіонального маркетингу в процесі децентралізації регіону Науковий вісник Мукачівського державного університету, 2018. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [<https://msu.edu.ua/visn/wp-content/uploads/2019/02/2-10-2-2018-13.pdf>], С.90-95. 5. Олійник Я.Б., Остапенко П.О. Формування спроможних територіальних громад в Україні: переваги, ризики, загрози / Я.Б. Олійник, П.О. Остапенко // Український географічний журнал. – К.: 2016. - №4. – С. 37-43. 6. Нападовська Г.Ю., Пилипенко І.О. Просторовий аналіз процесу об'єднання територіальних громад / Г.Ю. Нападовська, І.О. Пилипенко// Регіон -2018: стратегія оптимального розвитку: матер. міжнар. наук.-практ. конф.(м.Харків, 8-9 лист.2018р.), С. 181-183.